

M.Com Semester - 3 (CBCS) Examination

Oct/Nov. - 2018

ADVANCED COST ACCOUNTING (ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-1 મહેશ લિ. ની ઉત્પાદન વિભાગની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

(20)

વિગત	અંદાજિત	ખરેખર
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.)	60,000	78,000
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.)	60,000	62,000
ઉત્પાદનનાં એકમો	15,000	17,000
કામનાં દિવસો	25	26
ચંત્રનાં કલાકો	30,000	35,000

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી શોધી કાઢો.

- (1) કુલ પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન.
- (2) પરોક્ષ ખર્ચ કાર્યક્ષમતા વિચલન.
- (3) પરોક્ષ ખર્ચ કેલેન્ડર વિચલન.
- (4) પરોક્ષ ખર્ચ ઉત્પાદન શક્તિ વિચલન.

અથવા

પ્રશ્ન-1 એક કંપનીનાં કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટે એપ્રિલ મહિનાનાં શિરોપરી ખર્ચ અંગે નીચેની માહિતી આપેલ છે. (વર્ષ-2018)

(20)

- (1) સ્થિર શિરોપરી ખર્ચ વિચલન રૂ.14,00 (પ્રતિ.)
- (2) સ્થિર શિરોપરી જથ્થા વિચલન રૂ.1,000 (પ્રતિ.)
- (3) બજેટ કલાકો 1200 કલાકો.
- (4) બજેટ સ્થિર શિરોપરી ખર્ચ રૂ.6,000.
- (5) સ્થિર શિરોપરીનો વસુલાતનો ખરેખર દર કલાકદીઠ 8 રૂ..

તમારે નીચેની ગણતરીઓની જરૂરિયાત છે.

- (1) સ્થિર શિરોપરી ખર્ચ વિચલન.
- (2) ખરેખર થયેલ શિરોપરી ખર્ચ.
- (3) ખરેખર ઉત્પાદનનાં ખરેખર કલાકો.
- (4) સ્થિર શિરોપરી ઉત્પાદન ક્ષમતા વિચલન.
- (5) સ્થિર શિરોપરી કાર્ય ક્ષમતા વિચલન.
- (6) ખરેખર ઉત્પાદનનાં પ્રમાણ કલાક.

પ્રશ્ન-2 વિજય લિ. ની નીચેની માહિતી મળે છે.

(20)

વસ્તુ	અંદાજીત વેચાણ		ખરેખર વેચાણ	
	જથ્થો (એકમો)	એકમ દીઠ કિંમત	જથ્થો (એકમો)	એકમ દીઠ કિંમત
X	6,000	3=50	8,000	4=00
Y	8,000	3=00	10,000	2=50
Z	10,000	2=50	12,000	3=00

નીચેનાં વિચલનોની ગણતરી કરો.

- (1) વેચાણ મૂલ્ય વિચલન.
- (2) વેચાણ કિંમત વિચલન.
- (3) વેચાણ જથ્થા વિચલન.
- (4) વેચાણ મિશ્રણ વિચલન.
- (5) વેચાણ પેટા-જથ્થા વિચલન.

અથવા

પ્રશ્ન-2 નીચેની માહિતી રાકેશ લિ.નાં રેકૉર્ડમાંથી લેવામાં આવી છે.

(20)

અંદાજિત વેચાણ:

- વસ્તુ- A : 900 એકમો, એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.50.
વસ્તુ- B : 650 એકમો, એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.100.
વસ્તુ- C : 1200 એકમો, એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.75.

ખરેખર વેચાણ:

- વસ્તુ- A : 1000 એકમો, એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.55.
વસ્તુ- B : 700 એકમો, એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.95.
વસ્તુ- C : 1100 એકમો, એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.78.

વસ્તુ A, B અને C ની એક એકમદીઠ પ્રમાણ પડતર અનુક્રમે રૂ.40, રૂ.80 અને રૂ.60 હતી.

વિચલનોની ગણતરી કરો.

- (1) કુલ વેચાણગાળા વિચલન.
- (2) વેચાણગાળા કિંમત વિચલન.
- (3) વેચાણગાળા જથ્થા વિચલન.
- (4) વેચાણગાળા મિશ્રણ વિચલન.
- (5) વેચાણ પેટા-જથ્થા વિચલન.

પ્રશ્ન-3 (a) રાજકોટ લિ. એક વી.સી.ડી. બનાવે છે. તેનું પ્રથમ એકમ બનાવતા માલસામાન ખર્ચ રૂ.2000 અને મજૂર કલાકો 330 થાય છે. કલાકદીઠ રૂ.4 મજૂરી પડતર છે. ચલિત પડતર કલાકદીઠ રૂ.3 છે. જો ઉત્પાદન અંગે 90% અધ્યયન વક્રની અસર હોય તો, પ્રથમ 1 એકમ અને 8 એકમોનું ઉત્પાદન કરવાની કુલ પડતર અને એકમદીઠ સરેરાશ પડતર શોધવા માટે યોગ્ય ગણતરી દર્શાવો.

પ્રશ્ન-3 (b) અધ્યયન વક્રનું મહત્વ સમજાવો.

(05)

અથવા

પ્રશ્ન-3 એક કંપની બે પેદાશો V અને N નું ઉત્પાદન એકજ પ્રકારનાં સાધન અને પ્રક્રિયા દ્વારા થયા છે. એક સમયગાળા દરમિયાન આ પેદાશોનાં ઉત્પાદનની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

વિગત	V	N
ઉત્પાદન એકમો	5,000	7,000
પ્રત્યક્ષ કામદાર કલાકો. (એકમદીઠ)	1	2
મશીન કલાક (એકમદીઠ)	3	1
ગોઠવણીનો સમય	10	40
સમયગાળા દરમિયાન પૂરા કરેલ ઓર્ડર	15	60

શિરોપરી પડતર:

ચંત્ર પ્રવૃત્તિઓ માટે રૂ.2,20,000.

ઉત્પાદનની ગોઠવણી માટે રૂ.20,000.

ઓર્ડરની પૂર્ણતા માટે રૂ.45,000.

2,85,000.

પડતરની નીચે પ્રમાણેની પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી દરેક પેદાશ માટે વસુલ કરવાનાં શિરોપરી ખર્ચની ગણતરી કરો.

(અ) પ્રણાલિકાગત પદ્ધતિમાં શિરોપરી ખર્ચની વસુલાત પ્રત્યક્ષ કામનાં કલાકોનાં આધારે થાય છે.

(બ) પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર પદ્ધતિમાં યોગ્ય પડતર ચાલકનો ઉપયોગ કરી શિરોપરી ખર્ચ પેદાશ ખાતે ફાળવવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન-4 નોંધ લખો. (કોઇપણ ત્રણ)

(15)

(1) પડતર ઓડિટનાં ફાયદા.

(2) પડતર ઘટાડાનો વિસ્તાર.

(3) પડતર ઘટાડાની ટેકનિકો.

(4) પડતર અંકુશનાં હેતુઓ.

(5) પડતર ઘટાડો અને પડતર અંકુશ.

ENGLISH VERSION

Que-1 Information of production department of Mahesh Ltd. Is as follows.

(20)

Particulars	Estimate	Actual
Variable overhead Exp. (Rs.)	60,000	78,000
Fixed overhead Exp. (Rs.)	60,000	62,000
Units of production	15,000	17,000
Working Days	25	26
Machine Hours	30,000	35,000

Find out, from above details.

- (1) Total overhead Cost variance.
- (2) Overhead Exp. efficiency variance.
- (3) Overhead Exp. calendar variance.
- (4) Overhead Exp. production capacity variance.

OR

Que-1 A Cost Accountant of a company has given the following Information Regarding the overheads for April. (20)
(Year 2018)

- (1) Fixed overheads cost variance Rs.1400 adverse.
 - (2) Fixed overheads volume variance Rs.1000 adverse.
 - (3) Budget hours. 1200 Hours.
 - (4) Budget Fixed overheads Exp. Rs.6000.
 - (5) Actual Rate of Recovery of Fixed overheads Rs.8 per hour.
- You are Required to assist him In Computing the following.

- (1) Fixed overheads expenditure variance.
- (2) Actual overheads Incurred.
- (3) Actual hours of actual production.
- (4) Fixed overheads capacity variance.
- (5) Fixed overheads efficiency variance.
- (6) Standard hours of actual production.

Que-2 Following details are available of Vijay Ltd.

(20)

Product	Estimated sales		Actual sales	
	Volume (Units)	Price per unit	Volume (units)	Price per unit
X	6,000	3=50	8,000	4=00
Y	8,000	3=00	10,000	2=50
Z	10,000	2=50	12,000	3=00

Calculate the following variance.

- (1) Sales value variance.
- (2) Sales price variance.
- (3) Sales volume variance.
- (4) Sales mix variance.
- (5) Sales sub-volume variance.

OR

Que-2 Following Information has been collected from the Record of Rakesh Ltd. (20)

Estimated sales:

Product-A: 900 unit's at Rs.50 sales price per unit.

Product-B: 650 unit's at Rs.100 sales price per unit.

Product-C: 1200 unit's at Rs.75 sales price per unit.

Actual sales:

Product-A: 1000 unit's at Rs.55 sales price per unit.

Product-B: 700 unit's at Rs.95 sales price per unit.

Product-C: 1100 unit's at Rs.78 sales price per unit.

The cost per unit of A, B and C was Rs.40, Rs.80 and Rs.60 Respectively.

Calculate of variances:

- (1) Total sales margin variance.
- (2) Sales margin price variance.
- (3) Sales margin volume variance.
- (4) Sales margin mix variance.
- (5) Sales margin sub-volume variance.

Que-3 (a) Rajkot Ltd. Is manufacturing V.C.D. product to prepare the first unit material cost Rs.2000 and Labour hours are 330. Labour cost Is Rs.4 per hour. Variable cost Is Rs.3 per hour. If Learning curve effect Is 90% on production. The find out cost of 1 unit and 8 units total cost and also find out per unit average cost. (10)

Que-3 (b) Explain the Importants of Learning Curve. (05)

OR

Que-3 A Company manufactures two products V and N, using the same equipment and similar process. An extract of the production data for these products In the period Is shown below. (15)

Particulars	V	N
Production Units.	5,000	7,000
Direct Labour hours per unit.	1	2
Machine hours per unit.	3	1
Setups In the period.	10	40
Orders handled In the period.	15	60

Overhead Costs:

Relating to Machine activity Rs.2,20,000.

Relating to Production Run setups Rs.20,000.

Relating to handling of orders Rs.45,000.

2,85,000.

Calculate the production overheads to be absorbed by one unit of each of the products using the following costing methods.

(A) A traditional costing approach using a direct Labour hour Rate to absorb overheads.

(B) An activity based costing approach, using suitable cost drivers to trace overheads to products.

Que-4 Write Note. (any three) (15)

- (1) The advantages of Cost Audit.
- (2) The areas of Cost Reduction.
- (3) Techniques of Cost Reduction.
- (4) The objectives of Cost Control.
- (5) Cost Reduction and Cost Control.
